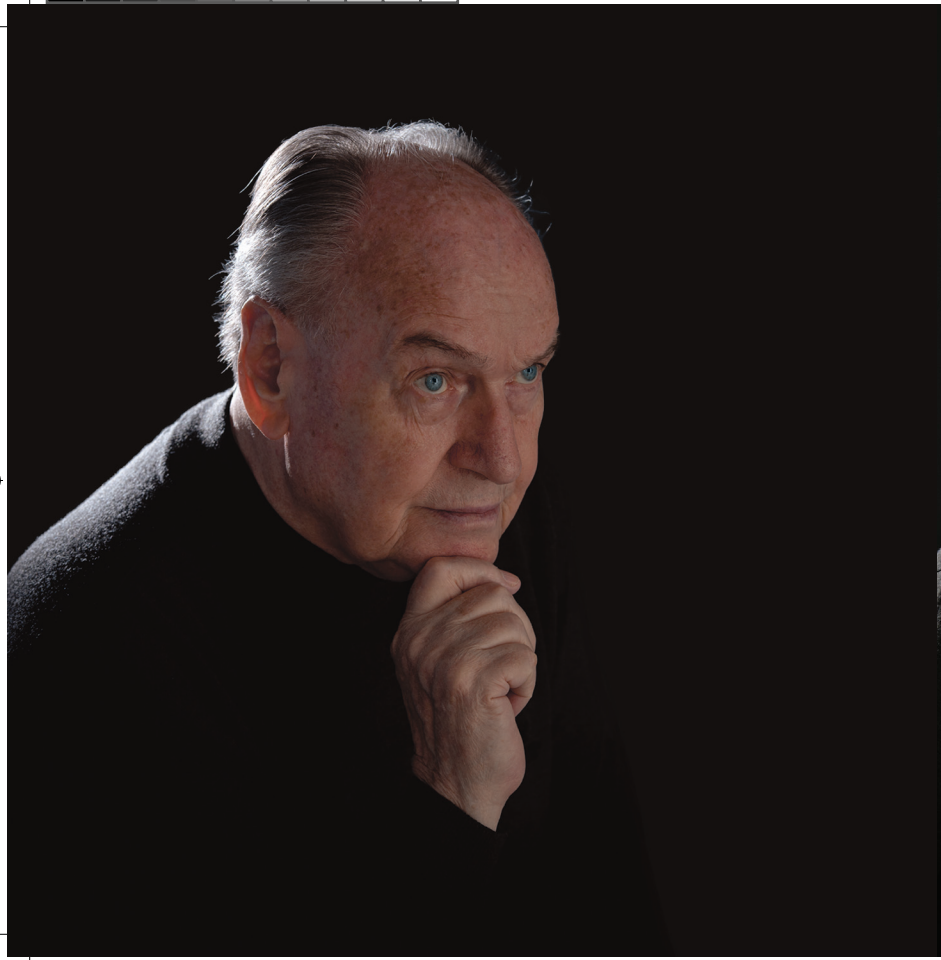

PIOTR
BORKOWSKI
conducts

DUX
Recording Producers

MARIAN
BORKOWSKI

1149 book SJB skladki.indd 2-3 2014-08-22 14:03:17

© Marian Borkowski & DUX 2014
DUX 1149, 2014

United Arts Promotion & Development, Musica Sacra Edition
Współpraca | *Cooperation*

Nagrania zrealizowano: Sala Koncertowa Uniwersytetu Muzycznego Fryderyka Chopina w Warszawie (1, 5 – 12/1998; 4 – 11/2008; 6 – 12/2007), Studio Koncertowe Polskiego Radia im. Witolda Lutosławskiego w Warszawie (2 – 12/2006; 8 – 11/2005), Kościół Wszystkich Świętych w Warszawie (3 – 11/2004), Sala Koncertowa Narodowego Uniwersytetu w Seulu, Korea Południowa (7 – 05/2002).
Recorded at: *Concert Hall of the Fryderyk Chopin University of Music in Warsaw (1, 5 – Dec. 1998; 4 – Nov. 2008; 6 – Dec. 2007), Witold Lutosławski Concert Studio of Polish Radio in Warsaw (2 – Dec. 2006; 8 – Nov. 2005), All Saints Church in Warsaw (3 – Nov. 2004), Concert Hall of the Seoul National University, South Korea (7 – May 2002).*

JACEK SZYMAŃSKI 1, 5, ZBIGNIEW KUSIAK, EWA GUZIOŁEK-TUBELEWICZ 2, 8, ANDRZEJ BRZOSKA 3, MAŁGORZATA POLAŃSKA 4, WITOLD OSIŃSKI, KATARZYNA RAKOWIECKA 6, JAE-SEOK PARK 7
Reżyseria nagrań i montaż cyfrowy | *Recording supervision, sound engineering & digital editing*

ANDRZEJ BRZOSKA
Mastering | *Mastering*

PIOTR BORKOWSKI, MARCIN TADEUSZ ŁUKASZEWSKI
Redakcja i tekst | *Editorial supervision & sleeve notes*

JERZY GOŁOS, MICHAŁ KUBICKI, BARTŁOMIEJ SWEBODZIŃSKI, PIOTR TOMASZEWSKI
Tłumaczenia | *Translations*

PIOTR BORKOWSKI
Projekt okładki | *Cover design*

KATARZYNA RAINKA
Zdjęcie na okładce | *Cover photo*

KATARZYNA RAINKA
Zdjęcia w książeczce | *Booklet photos*

RAFAŁ DYMERSKI
Skład | *Page layout*

DUX Recording Producers, Morskie Oko 2, 02-511 Warsaw, Poland, www.dux.pl, dux@dux.pl

PIOTR BORKOWSKI

Inne wybrane nagrania | *Other selected records*

DUX 0393

Musica Sacra Edition MSE 011

DUX 0336

DUX 0356

PIOTR**BORKOWSKI** *conducts* MARIAN**BORKOWSKI**

Marian Borkowski

1	**LIMITS**	*for orchestra (1971)*	(5′24″)
2	**DE PROFUNDIS**	*for mixed choir and orchestra (1998)*	(12′17″)
3	**PAX IN TERRA II**	*for female voice, percussion and organ (1988)*	(7′16″)
4	**VISIONS II**	*for string orchestra (2003)*	(7′45″)
5	**DRAM**	*for orchestra (1966)*	(4′57″)
6	**HYMNUS**	*for mixed choir and symphony orchestra (2005)*	(11′43″)
7	**VARIANT**	*for instrumental ensemble (1976)*	(5′49″)
8	**DIES IRAE**	*for mixed choir and symphony orchestra (2004)*	(20′24″)

Total time: 75′37″

Małgorzata Armanowska – sopran 3, Andrzej Chorosiński – organy 3, Krakowska Grupa Perkusyjna 3, Chór Opery i Filharmonii Podlaskiej w Białymstoku (Violetta Bielecka – przygotowanie chóru) 2, 6, Chór Katedry Warszawsko-Praskiej „Musica Sacra" (Paweł Łukaszewski – przygotowanie chóru) 8, Chór Uniwersytetu Warszawskiego (Irina Bogdanovitch – przygotowanie chóru) 8, Orkiestra Symfoniczna Uniwersytetu Muzycznego Fryderyka Chopina w Warszawie 1, 4, 5, Orkiestra Symfoniczna Opery i Filharmonii Podlaskiej w Białymstoku 2, 6, Korean Chamber Orchestra w Seulu 7, Polska Orkiestra Radiowa w Warszawie 8

Małgorzata Armanowska – soprano 3, Andrzej Chorosiński – organ 3, Cracow Percussion Group 3, Choir of the Podlasie Opera and Philharmonic in Białystok (Violetta Bielecka – chorusmaster) 2, 6, „Musica Sacra" Warsaw-Praga Cathedral Choir (Paweł Łukaszewski – chorusmaster) 8, Warsaw University Choir (Irina Bogdanovitch – chorusmaster) 8, Fryderyk Chopin University of Music Symphony Orchestra in Warsaw 1, 4, 5, Symphony Orchestra of the Podlasie Opera and Philharmonic in Białystok 2, 6, Korean Chamber Orchestra in Seoul 7, Polish Radio Symphony Orchestra in Warsaw 8

Piotr Borkowski – dyrygent | *conductor*

Płyta wyprodukowana specjalnie z okazji 80-lecia urodzin Mariana Borkowskiego
This disc is exclusively produced on the occasion of Marian Borkowski's 80th birthday

**Specjalne podziękowania dla | *Special thanks to*: Małgorzata Polańska, Lech Tołwiński (DUX)
Andrzej Brzoska (PR), Marcin T. Łukaszewski, Paweł Łukaszewski (Musica Sacra Edition)**

1149 book SJB skladki.indd 6-7
2014-08-22 14:03:20

Wstęp

Jubileuszowa płyta monograficzna profesora Mariana Borkowskiego ma wymiar szczególny. Po pierwsze, dziełami ojca dyryguje syn – Piotr Borkowski, który przez szereg lat przyczyniał się do promocji jego twórczości w kraju i za granicą. Wielokrotnie brał udział w koncertach Międzynarodowego Festiwalu *Laboratorium Muzyki Współczesnej*. Wiele z tych dzieło zostało zarejestrowanych podczas tego festiwalu. W albumie zamieszczono nagrania wielkich form – dzieł orkiestrowych i na zespół instrumentalny (*Limits*, *Visions II*, *Dram*, *Variant*) oraz wokalno-instrumentalnych o tematyce religijnej (*De profundis*, *Pax in terra II*, *Hymnus*, *Dies irae*). Profesor Marian Borkowski skłania się ku tej tematyce od końca lat dziewięćdziesiątych, stąd muzyka sakralna stanowi ostatnimi laty w jego tece kompozytorskiej wyraźną dominantę. Płyta prezentuje jednak panoramę dzieł powstałych w latach 1966-2005, a więc jest reprezentacją rozwoju warsztatu kompozytorskiego Mistrza od zakończenia studiów w warszawskiej PWSM do czasów najnowszych i obejmuje m.in. takie techniki kompozytorskie, nurty i style, jak sonoryzm, aforystyczność wypowiedzi (inspirowana dziełami Weberna), w późniejszych zaś latach neotonalność i redukcjonizm języka muzycznego, poszukiwanie nowych form wypowiedzi. Motyw *sacrum* natomiast kompozytor pojmuje w sposób uniwersalny, humanistyczny, a więc nie tylko mający związek z *sacrum* chrześcijańskim, pomimo wykorzystania fragmentów tekstów (sentencji) z wielowiekowej tradycji Kościoła katolickiego.

[Marcin T. Łukaszewski]

Introduction

Jubilee compact disc of Professor Marian Borkowski has a special character. Firstly, the works of his father conducts his son, Piotr Borkowski, who has promoted works of Marian Borkowski in Poland and abroad for many years. He has been often conducting them during the International Festival Laboratory of Contemporary Music. Many of these works have been recorded during this Festival. The album contains recordings of great forms: for orchestra and instrumental ensemble (Limits, Visions II, Dram, Variant), and religious vocal and instrumental music (De Profundis, Pax in Terra II, Hymnus, Dies Irae). Professor Marian Borkowski has been creating works of religious music since the late nineties. His sacred music is dominant in recent years. The disc shows, however, the selection of works from the years 1966-2005. This compact disc shows the development

MARIAN BORKOWSKI

Inne wybrane nagrania | *Other selected records*

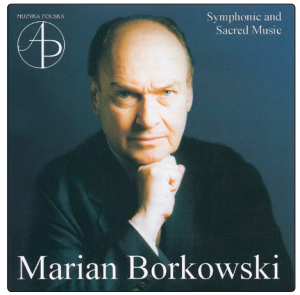

Acte Préalable AP 0038

Musica Sacra Edition MSE 020

Musica Sacra Edition MSE 030

DUX 0995

1149 book SJB skladki.indd 8-9
2014-08-22 14:03:22

by G. Donizetti, as well with The Life and Dream Singers chamber opera group conducted the Asian premieres of opera "Mannequins" by Z. Rudzinski, "Ein Fest für Boris" by Sukhi Kang and "Aleko" by S. Rachmaninoff. With the University of Suwon Opera Group he conducted W.A. Mozart's "Marriage of Figaro", "Don Giovanni", "Cosi fan tutte", "Magic Flute" and „Cavalleria Rusticana" by P. Mascagni.

Since 1996 to 2001 professor of conducting at the Hyosung Catholic University in Deagu and director of university orchestra, then since 2001 until 2011 he was a professor of conducting and orchestra music director at the University of Suwon in South Korea where he also served as Chair of Orchestral Department.

In 2006 Piotr Borkowski was appointed the conductor of Suwon Philharmonic Orchestra in South Korea. In years 2008-2011 he was the chief conductor of the Gyeonggi Festival Orchestra in South Korea, which he established. In 2010 he was appointed Artistic Director and Chief Conductor of new-established orchestra of Gorzów Philharmonic - Centre for Art Education (Poland), where he served until November 2012.

Presently Mr. Borkowski is the Music Director of the United Chamber Orchestra, and First Guest Conductor of the Kammersolisten der Deutschen Oper Berlin.

[transl. by Piotr Tomaszewski]

of his compositions from the end of study at the State Higher School of Music in Warsaw (today it is the Fryderyk Chopin University of Music), to the present. Borkowski was applying sonorism, aphoristic nature (inspired by the works of Webern) in his music. In later years, he was using the new tonality and musical language like reductionism and looking for new forms of expression. The composer interprets sacrum as an universal, humanistic, having to do not only with the Christianity, although the lyrics come from the liturgy of the Catholic Church.

[transl. by Bartłomiej Swebodziński]

O utworach | *About works*

Otwierające płytę ***Limits*** *na orkiestrę* powstało w 1971 r., a jego prawykonanie (Orkiestra Filharmonii Pomorskiej, dyr. W. Krzemieński) miało miejsce w dniu 1 kwietnia 1973 r. podczas XIII *Poznańskiej Wiosny Muzycznej*. Utwór został w roku 1998 nagrany przez Orkiestrę Symfoniczną Universytetu Muzycznego Fryderyka Chopina w Warszawie pod dyrekcją Piotra Borkowskiego. Kompozycja przeznaczona jest na wielką orkiestrę symfoniczną z rozbudowaną grupą instrumentów perkusyjnych wzbogaconych fortepianem i klawesynem. Jest to utwór jednoczęściowy o wyraźnie zarysowanych odcinkach muzycznych organicznie ze sobą powiązanych, pełen gwałtownych kontrastów dynamicznych, brzmieniowych, fakturalnych i wyrazowych. Dzieło cechuje rezygnacja z melodyki na rzecz sonorystycznych współbrzmień, gdzie główną zasadą kształtowania ekspresji są klastery, gęste *tremolanda*, *glissanda*, zderzenia różnych grup instrumentów i efekty trzasku, uzyskiwane przez różne grupy instrumentów na zasadzie przeciwstawień. Dźwięk jest krótki, ostry i suchy. Dominującym czynnikiem jest tu rytm. Także na płaszczyźnie dynamicznej utwór jest silnie skontrastowany: od skrajnie odległych możliwości w *ppp* realizowanych przez instrumenty solowe do potężnych kulminacji orkiestrowego *tutti* w *fff*. Potęgowanie napięcia dokonuje się poprzez zagęszczanie struktur dźwiękowych, zderzenia pojedynczych dźwięków w solowych instrumentach z „trzaskiem" perkusji oraz gwałtowne i uporczywe *ostinato* w instrumentach dętych. W części środkowej zwracają uwagę zmiany barw w smyczkach, budzące skojarzenia „przelewania" się dźwięku, uzyskiwane na różne sposoby jego wydobycia (od *arco* poprzez *pizzicato*, *sul ponticello*, *col legno*, *tremolo* etc.).

1149 book SJB skladki.indd 10-11 2014-08-22 14:03:22

Lustrzane odbicie przebiegu pierwszego *tutti* orkiestrowego w zakończeniu spina formę dzieła. W utworze zwraca uwagę duża kondensacja materiału dźwiękowego, znakomicie rozplanowana dramaturgia i energetyka przebiegu, wszechstronne wykorzystanie instrumentów, duża zwartość konstrukcyjno-architektoniczna, wreszcie dramatyczny gatunek ekspresji.

[Marcin T. Łukaszewski]

*Opening track **Limits** for orchestra was written in 1971 and premiered in April 1973 during the Thirteenth Poznań Musical Spring, with Pomeranian Philharmonic under W. Krzemieński. In the recorded version it is the Symphony Orchestra of the Fryderyk Chopin University of Music in Warsaw under Piotr Borkowski conducting (1998). Basically one-movement piece it is of contrasting quilt construction where sonoristic means practically exclude the melodic element. Sharp, clashing clusters alternate with thick tremolandos and glissandos. Similarly contrasting are gradations of sound volume, from ppp solos to fff orchestral tutti. Culminations are reached by thickening of orchestral texture, solo vs. tutti and obstinate sound of the winds. In the middle of the piece comes the astounding string undulation achieved by means of various techniques (arco, pizzicato, sul ponticello, col legno, tremolo, etc.). The final tutti mirrors the opening one in kind of a symmetric form. The said piece is extremely dense and tense, superbly orchestrated and masterly built.*

[transl. by Jerzy Gołos]

De profundis na chór mieszany i orkiestrę (1998), został pierwszy raz wykonany podczas koncertu kompozytorskiego Mariana Borkowskiego w dniu 2 grudnia 1998 roku przez Chór ATK i Orkiestrę Symfoniczną Uniwersytetu Muzycznego Fryderyka Chopina w Warszawie pod dyrekcją Piotra Borkowskiego. Tekst utworu wykorzystuje początkowy werset Psalmu 130: *De profundis clamavi ad te, Domine*. Kompozycja charakteryzuje się strategicznie pomyślaną konstrukcją architektoniczną, będącą bardzo istotnym elementem multiplikującym ekspresję, ogromnym diapazonem w zakresie rozpiętości dynamicznej, emanacją brzmienia i wyrazu muzycznego i specyficzną gradacyjnością. Artykulacja czasu muzycznego bierze potężny udział w wyzwalaniu się bardzo pogłębionej ekspresji. Podobnie jak w poprzednich dziełach Mariana Borkowskiego, tak i w tym istotną cechą akcji muzycznej są silne kontrasty brzmieniowe: dynamiczne i artykulacyjne. Przebieg dzieła ewoluuje od wyłaniającego się z oddali głębokiego i posępnego *pianissimo*, a następnie potężnego ataku *fortissimo* i zderzeń skrajnych rejestrów w instrumentach

He conducts in France, Italy, Sweden, North-America, Germany, Russia, Taiwan, China, South-Korea, Brazil and Ukraine. He is responsible for numbers of premieres of Polish and Korean composers, including performing of F. Nowowiejski Oratorium – "Return of Prodigal Son".

He took part in many festivals at home and abroad such as: International Contemporary Music Festival „Warsaw Autumn" (conductor's debut), "Musica Moderna" in Łódź, Chamber and Organ Music Festival "Conversatorium" in Legnica, Warsaw Music Meetings, World Music Days in Warsaw (1992), International Festival "Laboratory of Contemporary Music", Percussion Workshops in Opole and Bydgoszcz, International Young Composers Festival „Droga" in Gdańsk, Kyungbuk Contemporary Music Festival in Daegu, Korean Orchestras Festival in Seoul, Kwangju International Contemporary Music Festival, International Chamber Music Festival and PAN International Contemporary Music Festival in Seoul, Tongyoung International Festival "Isang Yun", Oldenburg Promenade Festival and Markgräfler Musikherbst in Germany.

Recorded for the Polish Radio, Katowice (National Polish Radio Symphony Orchestra) and commercial outfits at home (e.g. Gorzow Philharmonic, Olsztyn Philharmonic, Podlasie Opera and Philharmonic, Beethoven Academy Orchestra) and abroad [Korean Chamber Orchestra]. He recorded for Polonia Records, SPV GmbH, Acte Préalable, Skarbo, Orfée, DUX, Global Sound Media, Centaur Records, Musica Sacra Edition and NAXOS. For many times nominated to "Fryderyk" Award of the Polish Academy of Phonography, he received it 3 times in 2006, 2008 and 2011 in "The Contemporary Music" and "The Most Outstanding Recording of Polish Music" categories. Recently his recording with Soyoung Yoon – 1st prize winner of the "Wieniawski" International Violin Competition – received a nomination to prestigious International Classical Music Award 2013.

Aspirated to the post of assistant conductor of the Boston Symphony Orchestra and was among finalists (February 1995). The same year Piotr Borkowski participated in the Antonio Pedrotti competition with Diploma di Merito. In the years 1991-1994 Head of the Feliks Nowowiejski State Philharmonic Orchestra in Olsztyn (Poland), then in 1994-1997 its artistic director. Toured France with the Olsztyn Philharmonic in 1993, South Korea with Chopin Symphony Orchestra (1997), Taiwan (2007) and China (2008, 2009) with University of Suwon Symphony Orchestra, and Germany (with Podlasie Philharmonic in 2010; with United Chamber Orchestra in 2012, 2013).

Guest professor of conducting at Daegu Keimyung University, College of Music (South Korea) and simultaneously guest conductor of the local Daegu Philharmonic Orchestra i.a., at the Festival of Korean Orchestras in Seoul. With Cholla Buk Province Opera Company directed the opera "Lucia di Lammermoor"

1149 book SJB skladki.indd 12-13 2014-08-22 14:03:22

W latach 2006-2007 piastował stanowisko dyrygenta Suwon Philharmonic Orchestra, a od 2008 roku dyrektora artystycznego Kyeonggi Festival Orchestra w Korei Południowej, której był założycielem. W 2010 roku został dyrektorem artystycznym i dyrygentem nowopowstałej Filharmonii Gorzowskiej, gdzie z założonym przez siebie zespołem orkiestrowym współpracował do listopada 2012 odnosząc wiele spektakularnych sukcesów artystycznych.

Obecnie jest dyrektorem muzycznym United Chamber Orchestra i pierwszym gościnnym dyrygentem Kammersolisten der Deutschen Oper Berlin.

***Piotr Borkowski** (b. Warsaw, 1963), conductor, pupil of Bogusław Madey, graduate of the Fryderyk Chopin University of Music in Warsaw with distinction for conducting the Warsaw National Philharmonic in diploma concert (1989), followed by assistantship in the Department of Conducting at his Alma Mater. Earlier, Piotr Borkowski made his debut as conductor at Warsaw Autumn Festival, 1986, and that time his professional career began. A few years later (1993) he studied conducting with Hans Graf in Vienna under a Meisterkurse für Musik scholarship. In 1995 his studies with Myung-Whun Chung and Ilija Musin at Accademia Musicale Chigiana in Siena fruited with a Diploma di Merito. In 1998 he competed his PhD program at the Fryderyk Chopin University of Music in Warsaw.*

Regularly conducts many Polish orchestras such as Warsaw National Philharmonic Orchestra, National Polish Radio Symphony Orchestra in Katowice, Fryderyk Chopin University of Music Symphony Orchestra, Capella Bydgostiensis, Camerata Vistula, filharmonic orchestras in: Białystok, Bydgoszcz, Gorzów, Jelenia Góra, Kalisz, Kielce, Koszalin, Łódź, Olsztyn, Opole, Poznań, Rzeszów, Szczecin, Zielona Góra, and also orchestras: Boston Symphony Orchestra, Berliner Symphoniker, Kammersolisten der Deutschen Oper Berlin, Orchestra Sinfonica di Roma , Orchestra Sinfonica Siciliana, Kosice "Janáček" Philharmonic, United Chamber Orchestra, Sofia Symphony Orchestra, Trento Sinfonietta, Dnepropetrovsk State Philharmonic, La Mirada Symphony Orchestra, Farmington Valley Symphony Orchestra, Karlskoga Sinfoniorkester, Baldwin Wallace Conservatory Symphony Orchestra, Sergipe Symphony Orchestra, Theatro do Saõ Pedro Symphony Orchestra, Krasnoyarsk Chamber Orchestra, as well as KBS Orchestra, Korean Symphony, Bucheon Philharmonic, Seoul National Symphony Orchestra, New Seoul Philharmonic, Suwon Philharmonic, Daegu City Symphony Orchestra, Daegu Philharmonic Orchestra, Jeonju Philharmonic Orchestra, Kyungbuk Symphony Orchestra, Pusan Sinfonietta, Cholla Buk Province State Opera Company, Korean Chamber Orchestra and others.

smyczkowych, poprzez eksponowaną szeptem przez chór sentencję *De profundis*. W dalszej części dzieła kompozytor stosuje zderzenia-dialogi instrumentów dętych blaszanych z chórem, nawarstwia stopniowo gradację prezentacji tekstu aż do kulminacyjnego zawołania *Domine*, a następnie wygasza brzmienie poprzez eliminacje poszczególnych grup instrumentalnych oraz potężne *morendo*. Wyraz utworu dotyczy wyjątkowej tematyki poruszającej egzystencję człowieka, muzykę sfer i uniwersalne *sacrum*.

[Marcin T. Łukaszewski]

***De profundis** (1998), meant for mixed choir and orchestra, it was first performed on 2 December 1998 by the Fryderyk Chopin University of Music Symphony Orchestra under the direction of Piotr Borkowski at a monographic concert. Words are taken from the first verse of Psalm 130 (De profundis clamavi ad te, Domine) and naturally dictate the existential drama against the background of the harmony of the Universe and transcendentalism. Conforming with this grand theme is the monumental form of the piece enhancing the expressive means which include standard for Borkowski strong contrasts in volume and articulation in a wide spectrum of sound. Starting with somber, as if coming from a distance, orchestral pianissimo the piece grows to an impetuous fortissimo with strings clashing in extreme registers. Now comes in the chorus with penetrating whisper de profundis. Further in the work we encounter more conflicts and or disputes between the voices and instruments in uttering the remaining words until the culminating cry Domine immediately followed by general hushing of the sound in a sudden morendo.*

[transl. by Jerzy Gołos]

***Pax in terra II** na głos żeński, perkusję i organy* powstało w 1988 roku, a jego prawykonanie miało miejsce w dniu 1 października 1988 roku podczas festiwalu *Conversatorium Muzyki Organowej* w Legnicy, a w roku 1994 zarejestrowane zostało na płycie firmy *Polonia Records* (CD 020). Utwór otrzymał nagrodę *Musical Excellence Award* w 1990 roku na Międzynarodowym Konkursie Kompozytorskim Nowej Muzyki w Nowym Jorku (do konkursu zgłoszono ponad 550 partytur). Jest to kompozycja o ogromnej sile dynamicznej, przepojona głębokim dramatyzmem. Nastrój ten podkreśla obsada wykonawcza: głos żeński, rozbudowana grupa instrumentów perkusyjnych (podzielona na cztery sekcje) i organy. Dodatkowym efektem ekspresyjnym jest przestrzenne usytuowanie wykonawców. Utwór utrzymany jest w konwencji sonorystycznej. Materiał dźwiękowy wykorzystuje skrajne możliwości głosu, oznaczone w partyturze

1149 book SJB skladki.indd 14-15 2014-08-22 14:03:22

określeniami: *możliwie najwyższy dźwięk głosu*, dodatkowo zaopatrzony określeniem *grido* i towarzyszącą mu dynamiką *fff*, lub *dowolny dźwięk (dobrze brzmiący) w wysokim rejestrze głosu*. Partia organów realizowana jest przy użyciu różnego rodzaju klasterów (od wąskich trzy- i czterodźwiękowych do bardzo szerokich). Dramatyzm w utworze osiągany jest nadto olbrzymią rozpiętością dynamiczną, *tremolo* w instrumentach perkusyjnych, *tutti* w organach i towarzyszącymi temu, zapisanymi w partyturze uwagami wykonawczymi typu *impetuoso*, *agitato*, *molto deciso*, *con passione*. W części środkowej, kontrastującej z częściami skrajnymi, porusza niepokój, smutek i lęk, uzyskany w partii wokalnej za pomocą długich wartości rytmicznych, ozdabianych miejscami chromatycznymi wychyleniami, jakby jękami. Rysunek linii melodycznej zmierza w kierunku opadającym i wyciszenia brzmienia. Utrzymujące w nieustannym napięciu, o głębokiej dramaturgii, dzieło posiada olbrzymi ładunek ekspresji i porusza swoją symboliczną wymową. Wykonane w kościele, gdzie naturalny pogłos jeszcze bardziej potęguje wolumen brzmienia, wywołuje głębokie i przejmujące wrażenie.

[Marcin T. Łukaszewski]

Pax in terra II *for female voice, percussion and organ written and performed the same year on 1 October 1988 at the Organ Music Conversatory in Legnica, recorded by Polonia Records (CD 020) in 1994. New York Musical Excellence Award (in competition with over 550 scores) was scored by this unusually intense, dramatic music in 1990. Its musical means are female voice, quadruple reinforced percussion and organ enhanced by spatial dislocation. Sonoristic par excellence the piece exploits extreme registers of the voice part (uppermost sound possible as written in the score) additionally spurred by the note grido, fortissimo or any well-sounding note in the high register. The organ part operates with narrow and very wide clusters. Dramatic tension is obtained also by dynamic (percussion tremolo, organ tutti) and agogic (impetuoso, agitato, molto deciso, con passione) means. The contrasting middle movement expresses grief and anxiety by means of protracted wailing notes. Dynamically subdued, descending melodic line adds dramatic flair and symbolism generated by its title. It performed in church interior the composition gains considerably in acoustic effect owing to long reverberation.*

[transl. by Jerzy Gołos]

Brał udział w licznych festiwalach, m.in. Międzynarodowym Festiwalu Muzyki Współczesnej „Warszawska Jesień" (debiut dyrygencki w 1986), Musica Moderna w Łodzi, Festiwalu Muzyki Organowej i Kameralnej „Conversatorium" w Legnicy, Warszawskich Spotkaniach Muzycznych, World Music Days w Warszawie (1992), Laboratorium Muzyki Współczesnej, Warsztatach Muzyki Perkusyjnej w Opolu i Bydgoszczy, Międzynarodowym Festiwalu Młodych Kompozytorów „Droga" w Gdańsku, Kyungbuk Contemporary Music Festival w Taegu, Korean Orchestras Festival w Seulu, Kwangju International Contemporary Music Festival, International Chamber Music Festival i PAN International Contemporary Music Festival w Seulu, Tongyoung International Festival „Isang Yun", Oldenburg Promenade Festival i Markgräfler Musikherbst w Niemczech. Ma na swoim koncie wiele prawykonań utworów kompozytorów polskich i koreańskich, w tym polskie prawykonanie oratorium F. Nowowiejskiego „Powrót syna marnotrawnego".

Jako dyrygent operowy ma za sobą liczne przedstawienia oper W. A. Mozarta („Don Giovanni", „Czarodziejski flet", „Cosi fan tutte", „Wesele Figara"), P. Mascagniego („Rycerskość wieśniacza"), G. Donizettiego („Łucja z Lammermooru"), a także azjatyckie prawykonania oper: Z. Rudzińskiego – „Manekiny", Sukhi Kanga – „Ein Fest für Boris" i S. Rachmaninowa – „Aleko".

Na swoim koncie ma liczne nagrania radiowe i telewizyjne oraz płytowe dla takich firm, jak: Polonia Records, Skarbo, SPV GmbH, Orfée, NAXOS, DUX, Polonia Records, Acte Préalable, Musica Sacra Edition, Global Sound Media, Centaur Records, wielokrotnie nominowane do Nagrody Akademii Fonograficznej „Fryderyk", w tym trzykrotnie – w latach 2006, 2008 i 2011 – nagrodzone statuetką w kategoriach „Album Roku – Muzyka Współczesna" i „Najwybitniejsze Nagrania Muzyki Polskiej". Najnowsza płyta nagrana z laureatką I-szej nagrody Konkursu im. H. Wieniawskiego – Soyoung Yoon i wydana przez firmę DUX została nominowana do prestiżowej nagrody International Classical Music Award.

W latach 1991-1994 był dyrektorem naczelnym i artystycznym, a od 1994 do 1997 r. dyrektorem artystycznym Państwowej Filharmonii im. F. Nowowiejskiego w Olsztynie. W 1994 roku został zaproszony, jako gościnny profesor dyrygentury, do Keimyung University w Daegu (Korea Południowa). W tym samym roku został pierwszym gościnnym dyrygentem Daegu Philharmonic Orchestra. W latach 1996-2001 był gościnnym profesorem dyrygentury w Daegu Hyosung Catholic University, a od 2001 do 2006 roku (na stanowisku Assistant Professor) i od 2007 do 2011 roku (na stanowisku Associate Professor) wykładał w University of Suwon, gdzie prowadził klasę dyrygentury, był dyrygentem orkiestr akademickich, a także dwukrotnie pełnił funkcję dziekana Wydziału Instrumentów Orkiestrowych.

1149 book SJB skladki.indd 16-17 2014-08-22 14:03:22

Piotr Borkowski (ur. 1963 w Warszawie) – dyrygent, absolwent Uniwersytetu Muzycznego Fryderyka Chopina w Warszawie w klasie dyrygentury prof. Bogusława Madeya. W roku 1989, po wykonaniu koncertu dyplomowego z Orkiestrą Symfoniczną Filharmonii Narodowej, otrzymał dyplom z wyróżnieniem. W tym samym roku został asystentem w Katedrze Dyrygentury w Uniwersytecie Muzycznym Fryderyka Chopina w Warszawie. Swą edukację muzyczną doskonalił na kursach dyrygenckich w Wiedniu w 1993 r. pod kierunkiem Hansa Grafa (jako stypendysta Wiener Meisterkurse für Musik) oraz w 1995 r. w Accademia Musicale Chigiana w Sienie u Myung-Whung Chunga i Iliji Musina, gdzie otrzymał Diploma di Merito. W 1998 roku uzyskał kwalifikacje artystyczne I-szego stopnia (stopien naukowy doktora) w Uniwersytecie Muzycznym Fryderyka Chopina w Warszawie.

W 1992 brał udział w Międzynarodowym Konkursie Dyrygenckim w Besançon. W lutym 1995 uczestniczył w konkursie na stanowisko dyrygenta asystenta Boston Symphony Orchestra, gdzie zakwalifikował się do ścisłego finału i dyrygował Boston Symphony Orchestra. W sierpniu 1995 r. otrzymał Diploma di Merito na Międzynarodowym Konkursie Dyrygenckim im. Antonio Pedrotti w Trento.

Współpracował z najbardziej uznanymi orkiestrami w kraju i za granicą, m.in. Orkiestrą Filharmonii Narodowej w Warszawie, Narodową Orkiestrą Symfoniczną Polskiego Radia w Katowicach, Orkiestrą Uniwersytetu Muzycznego Fryderyka Chopina w Warszawie, Capella Bydgostiensis, Camerata Vistula, orkiestrą Warszawskiej Opery Kameralnej, orkiestrami filharmonicznymi w Białymstoku, Bydgoszczy, Gorzowie, Jeleniej Górze, Kaliszu, Kielcach, Koszalinie, Łodzi, Olsztynie, Opolu, Poznaniu, Rzeszowie, Szczecinie, Zielonej Górze, oraz Boston Symphony Orchestra, Berliner Symphoniker, Kammersolisten der Deutschen Oper Berlin, Orchestra Sinfonica di Roma, Orchestra Sinfonica Siciliana, Košice "Janáček" Philharmonic, United Chamber Orchestra, Sofia Symphony Orchestra, Trento Sinfonietta, Dnepropetrovsk State Philharmonic, La Mirada Symphony Orchestra, Farmington Valley Symphony Orchestra, Karlskoga Sinfoniorkester, Baldwin Wallace Conservatory Symphony Orchestra, Sergipe Symphony Orchestra, Theatro do Saõ Pedro Symphony Orchestra, Krasnoyarsk Chamber Orchestra, a także z KBS Orchestra, Korean Symphony, Bucheon Philharmonic, Seoul National Symphony Orchestra, New Seoul Philharmonic, Suwon Philharmonic, Daegu City Symphony Orchestra, Daegu Philharmonic Orchestra, Jeonju Philharmonic Orchestra, Kyungbuk Symphony Orchestra, Busan Sinfonietta, Cholla Buk Province State Opera Company, Korean Chamber Orchestra i innymi. Występował we Francji, Włoszech, Szwecji, Niemczech, USA, Rosji, Brazylii, Chinach, Korei Południowej, na Ukrainie i na Tajwanie.

Visions II na orkiestrę smyczkową pochodzi z roku 2003. Prawykonanie utworu odbyło się 29 września 2003 r. w ramach XVIII Festiwalu *Conversatorium Organowe* w Legnicy (wyk. Orkiestra Kameralna *Camerata Impuls* pod dyr. Małgorzaty Kaniowskiej. Kompozycyjnym fundamentem tego jednoczęściowego utworu jest *Visions* na wiolonczelę solo (z r. 1962) i stanowi jego twórczą wersję. Elementami dominującymi w utworze, generującymi jego klimat sonorystyczny i wyrazowy, są: silny energetyzm dynamiczny, różne formy ruchu, cisza muzyczna, silna kontrastowość, precyzyjne rozplanowanie napięć tektonicznych, zwartość konstrukcji architektonicznej, wysoka temperatura emocjonalna i ciągłość napięcia akcji muzycznej. W zamierzeniu kompozytora było, aby w rezultacie powyższych zabiegów kompozycyjnych utwór nabrał specyficznie dramatycznego charakteru ekspresyjnego i głęboko humanistycznej symboliki.

[Marian Borkowski]

Visions II *for string orchestra (2003) was premiered on 29 September 2003 during the 18th Organ Conversatorium Festival in Legnica by the Camerata Impuls Chamber Orchestra conducted by Małgorzata Kaniowska. The core of the work is my earlier composition, the single-span Visions for solo cello (1962). Visions II is its creative development. The dominant elements of the piece, which generate its sonoristic and expressive climate, are strong dynamic energy, various forms of movement, musical silence, strong contrasts, the precise planning of tectonic tensions, the cohesion of its architectural design, the high emotional temperature and sustained tension in the development of the musical action. My idea was to employ all these compositional devices in order to imbue the piece with a dramatic, expressive character and a deep humanistic symbolism.*

[transl. by Michał by Kubicki]

Dram *na orkiestrę* powstał w 1966 roku i w tym samym roku uzyskał II nagrodę na Konkursie Młodych Kompozytorów w Warszawie. W marcu 1998 roku utwór został nagrany w Polskim Radio przez NOSPR pod dyr. Piotra Borkowskiego, a prawykonanie estradowe miało miejsce w dniu 2 grudnia 1998 roku w Uniwersytecie Muzycznym Fryderyka Chopina w Warszawie na koncercie kompozytorskim Mariana Borkowskiego z okazji 40-lecia jego pracy artystycznej i 30-lecia pracy pedagogicznej. Odtwórcą kompozycji była Orkiestra Symfoniczna Uniwersytetu Muzycznego w Warszawie pod dyrekcją Piotra Borkowskiego. Podobnie jak w wielu utworach Mariana Borkowskiego, tak i tutaj silna obsada perkusyjna odgrywa znaczącą rolę w aspekcie tworzenia kolorystycznych jakości brzmieniowych. Uwagę zwraca ekonomia środków

1149 book SJB skladki.indd 18-19 2014-08-22 14:03:22

technicznych i kondensacja materiału. Dzieło utrzymane jest w podobnej stylistyce jak *Limits*. Podstawowym materiałem muzycznym jest tu pierwszy ostry klaster – trzask w *tutti* orkiestry, poprzecinany ciszą, stopniowo i konsekwentnie zagęszczający się. W dalszej części dzieła pojawiają się w poszczególnych sekcjach, nakładające się na siebie warstwami, szesnastkowe *ostinato*. Kompozycja jest silnie skontrastowana dynamicznie. Charakteryzuje się krótkim czasem trwania, logiką i konsekwencją przebiegu, świetnie rozplanowanym planem emocjonalno-energetycznym. Oba utwory orkiestrowe Mariana Borkowskiego – *Limits* i *Dram* cechuje błyskotliwość i efektowność brzmieniowa i wyrazowa.

[Marcin T. Łukaszewski]

*The piece entitled **Dram** for orchestra dates from 1966 and was awarded second prize of the Young Composers Competition in Warsaw the same year. The National Polish Radio Symphony Orchestra in Katowice under Piotr Borkowski recorded it in March 1998, whereas on December 2 it was heard in concert organized by the Fryderyk Chopin University of Music to mark 40 years of the composer's artistic activity and 30 years of his work as a teacher. Like in many other pieces Borkowski assigns important part in shaping the sonorities of this piece to the percussion. Otherwise economy of means and tight-knit texture prevail in this short piece just as in the aforementioned Limits. Cluster clashes of the orchestral tutti is interspersed with ever shorter spans of silence. An effect of thickening of the texture is followed by demisemiquaver ostinato layers in all instrumental sections. Logically built it abounds in well-planned mood- and dynamic contrasts which account for effective brilliancy.*

[transl. by Jerzy Gołos]

Hymnus na chór mieszany i orkiestrę symfoniczną, napisany w 2005 roku z okazji 350. rocznicy obrony Jasnej Góry, jest kontynuacją cyklu monumentalnych form wokalno-instrumentalnych Mariana Borkowskiego, które – jak pisze kompozytor – „tworzą szczególny gatunek symfonizmu o szerokim wachlarzu ujęć sonorystycznych i ekspresyjnych (od eufonicznych po skrajnie dysonansowe). Utwory te stają się w rezultacie wokalno-orkiestrowymi poematami symfonicznymi". Warstwę tekstową w *Hymnusie* tworzy jedynie słowo „Claromontana", a sama muzyka dzieła – opatrzonego dedykacją *In honorem Claromontana* – emanuje podniosłym nastrojem i swoistym muzycznym mistycyzmem. Kompozytor pogłębił w tym utworze swoje dotychczasowe doświadczenia w zakresie muzyki sakralnej. W punktach kulminacyjnych

1149 book SJB skladki.indd 20-21 2014-08-22 14:03:23

for Composers in Warsaw (1974), the International New Music Composers Competition in New York (1990), and many awards and nominations to Polish Academy of Phonography Award "Fryderyk" (1998–2014). His honours also include the Award of the Minister of Culture and Art (1976, 1980, 1982, 2004, 2008), the Silver Cross of Merit of the Republic of Poland (1977), the Silver Medal Premio Vittorio Gui (Italy, 1979), the Medal of the Chopin Academy of Music in Warsaw (1981), the Knight's Cross of the Order of Polonia Restituta (1984), the Badge of Merit in Culture (1985), the Medal of the 40th Anniversary of People's Poland (1985), the Commander's Cross of the Order of Polonia Restituta (2002), the Plaque of Honour of the Chopin Academy of Music (2004), the Medal of Honour of the Pontificia Universidad Católica de Valparaíso (2004) and the and Silver Olympic Laurel (2004). He received an honorary membership of the Musica Sacra Association (2004) and the Karol Nicze Music Society (2006). In 2005 he received an honorary citizenship of the town of Pabianice. In 2008 he received an honorary award of the Polish Composers' Union, and the Gloria Artis Silver Medal for compositional achievements. In 2009 he received The Saint Albert Award, in 2010 — the Medal of Merit for Fryderyk Chopin University of Music and Award of Author's Association ZAiKS. He also received the "Fryderyk" Award of the Polish Academy of Phonography in the "Composer of the Year" category (2011), the Medal of the Commission of the National Education (2012), and the "Grand Prix" from the President of the Fryderyk Chopin University of Music in Warsaw (2012). In 2014 his compact disc "Marian Borkowski – Choral Works" received the "Fryderyk" Award of the Polish Academy of Phonography in the"The Most Outstanding Recording of Polish Music" category.

[transl. by Michał Kubicki]

chór i orkiestra zespalają się w pełnych patosu i powagi uroczystych adoracjach. W kompozycji dużego znaczenia nabiera sekcja instrumentów dętych (potrójna obsada dętych drewnianych i poczwórna blaszanych) oraz pięć grup instrumentów perkusyjnych. Duże znaczenie kompozytor nadał również grze kontrastów, rytmicznym interwencjom instrumentów dętych blaszanych, agresywnym wejściom perkusji (glissanda na dzwonach, miarowe – marszowe uderzenia kotłów), homofonicznej partii chóru, prowadzonej zawsze techniką *nota contra notam* w długich wartościach rytmicznych. Dzieło rozpoczyna się spokojną, tajemniczą sekwencją dzwonów, która nie zapowiada nadchodzącej potężnej kulminacji, otwieranej przez *crescendo* tam-tamów. Ponad następującą po tym odcinku dynamiczną warstwą kotłów pojawia się pełna ekspresji fanfara instrumentów dętych blaszanych, o jasnym kolorycie brzmieniowym i uroczystym charakterze. Właśnie fanfarowe przebiegi, często występujące w omawianym utworze, decydują o szczególnie podniosłym wydźwięku dzieła. „A z kolei – mówi kompozytor – przeciwwagę, istotną dla pełni wydźwięku ekspresyjnego utworu, stanowią ogniwa, w których nawarstwiają się płaszczyznowe frazy melodyczne o proweniencji lirycznej (wyraźnie eufonicznej). Całość dzieła ujęta została w nieszablonową i klarowną konstrukcję formalną (również z udziałem symetrii koncentrycznej)".

[Marcin T. Łukaszewski]

Hymnus *for mixed choir and symphony orchestra was written in 2005 to mark the 350th anniversary of the defence of the Jasna Góra shrine during the Swedish invasion of Poland, the piece is a continuation of Borkowski's cycle of monumental vocal-instrumental works, which, as the composer once wrote, "create a specific kind of symphonism with a very wide range of sonoristic and expressive approaches (from euphonic to extremely dissonant). As a result, these works become vocal-orchestral symphonic poems". Hymnus bears the dedication In honorem Claromontana and its text is confined to the single word 'Claromontana'. The music emanates a sublime atmosphere and a sense of mysticism. The work marks another stage in the composer's explorations in the field of sacred music. In the climaxes the choir and orchestra join together in the ceremonial adorations, lofty and solemn. The wind instruments are assigned much importance (triple woodwind and quadruple brass), as well as five groups of percussion instruments. Borkowski also puts the emphasis on the play of contrasts – the rhythmic brass interventions, aggressive percussion entries (glissandi on the tubular bells and rhythmic, march-like timpani) and on the homophonic choral part which is scored throughout in the nota contra notam technique on long rhythmic values. The work begins with a quiet, mysterious sequence from*

1149 book SJB skladki.indd 22-23 2014-08-22 14:03:23

the bells. It does not seem to anticipate the oncoming powerful climax which is opened by a crescendo on the tam-tams. Above the ensuing dynamic layer of the timpani there appears a highly expressive fanfare played by the brass instruments, bright in timbre and solemn in character. It is the frequent fanfare fragments that decide the lofty character of the entire composition. They are counterbalanced, the composer says, "by the sequences – significant for the expressive shape of the piece – in which the surface melodic phrases of lyrical provenance (distinctly euphonic) pile up. The formal construction of the work is non-formulaic and lucid (incorporating concentric symmetry)".

[transl. by Michał Kubicki]

Kolejną kompozycją jest ***Variant*** na zespół instrumentalny. Kompozycja powstała w 1976 roku i jest dedykowana Ivo Petrić'owi. Prawykonanie utworu odbyło się 24 kwietnia 1976 roku w ramach Międzynarodowego Festiwalu Nowej Muzyki Kameralnej w Witten (Niemcy) przez Zespół *Slavko Osterc* z Lubljany pod dyrekcją Ivo Petrič'a. Pierwszego nagrania radiowego dokonali ci sami wykonawcy 25 kwietnia 1976 r. dla niemieckiej rozgłośni *Westdeutscher Rundfunk* w Kolonii. Pod względem formalnym i wyrazowym jest to kompozycja jednoczęściowa, będąca rodzajem silnie skontrastowanej rotacji instrumentalnej, którą tworzy szereg 45 odcinków muzycznych organicznie ze sobą powiązanych. Wewnętrzną zasadę ekspresji przebiegu muzycznego stanowi ciągłość napięcia akcji. Zwracają tu uwagę wyraziste kontrasty brzmieniowe i wyrazowe, duża zwartość konstrukcyjna i dynamizm napięć oraz dramatyczny gatunek ekspresji. *Variant* charakteryzuje się ekonomią w zakresie składu wykonawczego i środków techniki kompozytorskiej, zderzeniami bloków klasterowych z pojedynczymi dźwiękami, wykorzystywaniem skrajnych rejestrów i skoków, zmianą gęstości brzmieniowej. Wszystkie środki techniczne służą podkreśleniu dramatycznego charakteru utworu.

[Marcin T. Łukaszewski]

Another work of Marian Borkowski is ***Variant*** *for instrumental ensemble originated in 1976 as an ensemble work dedicated to the Slovenian composer/conductor Ivo Petrić called Variant. Performed for the first time on 24 April of that year by Slavko Osterc Ensemble under Ivo Petrić at the Witten (Germany) International Festival of New Chamber Music it was subsequently recorded for the Westdeutscher Rundfunk in Köln. It is a one-movement piece consisting of 45 organically connected segments in contrasted rotational order kept*

Joe Cutler (Great Britain), Gwon Sung-hyun (Korea), Hong Jin-pyo (Korea), Kim Jin-keum (Korea), Lee Chong-man (Korea), Lee Mi-jin (Korea), Daniel Luzko (Paraguay/USA), Ginger Mayerson (USA), Paul Scriver (Canada), Tony Srouji (Canada), Brian Thompson (Canada), Fanny Tran (Belgium), Gabriel Mălăncioiu (Romunia). His students and graduates have won over 350 awards and honourable mentions at national and international composers' competitions.

His compositions have been performed in concerts in 25 European countries as well as in Australia, Bolivia, Canada, Chile, Columbia, Cuba, Iran, Jamaica, Japan, Kuwait, Mexico, South Korea and USA, as well as at over 100 festivals, including those in Aix-en-Provence, Berlin, Bilbao, Darmstadt, Esztergom, Geneva, Kwangju, Lisbon, Los Angeles, Lviv, Madrid, Meadville, Metz, México-City, Munich, Paris, Pusan, Salzburg, Santa Cruz, Seoul, St. Petersburg, Taegu, Utrecht, Valparaíso, Viitasaari, Warsaw and Witten. Many of his compositions were recorded for radio and television in more than 25 countries. His discography includes over 50 LPs and CDs on such labels as Acte Préalable, DUX, Global Sound Media (Seoul), GM Records, MTJ, Musica Sacra Edition, Muza, Olympia (London), Polonia Records, ProViva Intersound (Munich), Sound-Pol, Gamma CD and Veriton. Marian Borkowski has given piano recitals in Poland, France, Italy, Canada, Great Britain, South Korea, USA, Austria and Russia. He has also recorded many of his own and other composers' pieces for radio, television as well as on several labels.

His research output includes over 20 theoretical studies on contemporary music, notably modern compositional techniques, analysis of 20th and 21st century music, modern orchestration techniques, the time factor in new music, problems of music sonology, Webern's compositional techniques, serial music, Polish contemporary music and the teaching of composition. He has participated in numerous conferences, symposia and festivals in Poland and abroad (over 70).

He is a member of many music organizations in Poland, Belgium, Japan and the United States. He served as a deputy chairman of the Warsaw Branch of the Polish Composers Union (1971–77). He is the founder and Artistic Director of the 'Laboratory of Contemporary Music' Festival (since 1985) and President of the 'Laboratory of Contemporary Music' Association (since 1995). He has sat on the juries of many competitions for composers and performers (Belgrade, Florence, Paris, Esztergom, New Orleans, Seoul, Suwon, Taegu, Valparaíso, Guadalajara).

Marian Borkowski is a prize winner of the Young Composers' Competition in Warsaw (1966), the G. B. Viotti International Composers' Competition in Vercelli (1969), the Karol Szymanowski Competition

1149 book SJB skladki.indd 24-25 2014-08-22 14:03:23

of Composition, Conducting and Music Theory (1996–1999), organizer and director of the Postgraduate Studies in Music Theory (1998–2008), head of the Chair of Composition (1999–2004), organizer and director of the Postgraduate Studies in Composition (2000–2008). In the years 2010–2013 he has been the professor of composition class at the Feliks Nowowiejski Academy of Music in Bydgoszcz. He has given lectures and master classes in Amsterdam, Belgrade, Breaza, Bucharest, Cleveland, Cluj, Esztergom, Klagenfurt, Kwangju, Lyon, Mexico-City, Montreal, Moscow, Olsztyn, Paris, Québec-City, Seoul, Siena, Taegu, Tashkent, Valparaíso and Vienna.

Since 1989 he has also held visiting professorships in composition or has served as guest composer at Concordia University, Conservatoire de Musique du Québec (Québec-City), the University of Montreal, the National Conservatory of Music in Boulogne-Billancourt (Paris), the Accademia Musicale Chigiana (Siena), the University of Kansas (Lawrence), the University of Southern California (Los Angeles), San Francisco State University, Eastman School of Music (Rochester), Georgia State University (Atlanta), Tulane University of Louisiana (New Orleans), the University of North Texas (Denton), Bowling Green State University, Shenandoah University (Winchester), the University of Charleston, Rice University (Houston), the University of Miami, William Paterson University of New Jersey (Wayne), Baldwin-Wallace Conservatory (Berea, Ohio), Southwest Missouri State University (Springfield, U.S.A.), Hanyang University (Seoul), Seoul Superior Conservatory of Music, Keimyung University (Taegu), Catholic University of Taegu-Hyosung, Korean National University of Arts (Seoul), The University of Suwon, Seoul National University, and Chonnam National University (Kwangju) in Korea.

He has educated several dozen Polish composers including Joanna Badełek, Renata Baszun, Wojciech Blecharz, Marcin Błażewicz, Maria Borecka, Katarzyna Bortkun-Szpotańska, Artur Cieślak, Dorota Dywańska, Aleksandra Garbal, Szymon Godziemba-Trytek, Alicja Gronau-Osińska, Igor Jankowski, Szymon Kawalla, Jerzy Kornowicz, Aleksander Kościów, Bartosz Kowalski, Renata Kunkel, Paweł Kwapiński, Dariusz Łapiński, Paweł Łukaszewski, Marcin Tadeusz Łukaszewski, Emilian Madey, Aldona Nawrocka, Ryszard Osada, Grażyna Paciorek-Draus, Maria Pokrzywińska, Paweł Przezwański, Roman Rewakowicz, Jędrzej Roch-Rochecki, Piotr Spoz, Paweł Sprync, Paweł Strzelecki, Łucja Szablewska, Dariusz Szankin, Wojciech Szmidt, Seweryn Ścibior, Hadrian Filip Tabęcki, Marek Towiański, Tadeusz Trojanowski, Marcin Wierzbicki, Sławomir Wojciechowski, Sławomir Zamuszko, Maciej Zieliński, Maciej Żółtowski, and has also offered instruction to many foreign undergraduate, postgraduate and doctoral students, e.g. Boris Alvarado-Gutierrez (Chile), Robin Chemtov (Canada), Choi Chun-hee (Korea), Alessandra Ciccaglioni (Italy),

together by continuity of tension and dynamic action. Cohesive structure is enhanced by highly expressive and dramatic quality. It is further characterised by the economy of musical means and composing technique which includes contrasting clusters with single notes, extreme registers and wide leaps as well as changing density of sound – all these means serving the dramatic effect of that work.

[transl. by prof. Jerzy Gołos]

Ostatnie z utrwalonych na jubileuszowej płycie dzieło – ***Dies irae*** na chór mieszany i orkiestrę symfoniczną – powstało w pierwszych miesiącach 2004 roku. Marian Borkowski, sięgając po tekst średniowiecznej sekwencji, wybrał z niej kilka nośnych pod względem treści fragmentów: „Dies irae, dies illa, solvet saeclum in favilla – Tuba mirum spargens sonum – Lacrimosa dies illa". W ten sposób kompozytor nawiązał do techniki operowania warstwą słowną w całej swojej twórczości chóralnej i wokalno-instrumentalnej, gdzie aforystyczność wypowiedzi nie tylko muzycznej, ale także w zakresie niezwykle oszczędnego operowania tekstem, jest jedną z cech naczelnych jego warsztatu kompozytorskiego. Słowa „Dies irae" są w utworze Mariana Borkowskiego eksponowane najczęściej. Tytułowy dzień gniewu staje się mottem, słowem-kluczem o wydźwięku symbolicznym, ponadczasowym, uniwersalnym, a więc szerszym niż chrześcijańska wizja Sądu Ostatecznego. W utworze bierze udział potężny aparat wykonawczy: potrójna obsada instrumentów dętych drewnianych (flety, oboje, klarnety, fagoty), poczwórna dętych blaszanych (trąbki, waltornie, puzony), rozbudowana sekcja instrumentów perkusyjnych (pięciu wykonawców) oraz kwintet smyczkowy. Pod względem wyboru materiału dźwiękowego i sposobów jego kształtowania kompozytor kontynuuje i rozwija w tym utworze swoje zdobycze wypracowane we wcześniejszych dziełach tego typu, zwłaszcza w *De profundis*. Utwór oparty jest – oddajmy raz jeszcze głos samemu kompozytorowi – „na misternej konstrukcji architektonicznej, wynikającej z oscylacji między ogniwami lirycznymi i dramatycznymi, z dużą zmiennością napięć kulminacyjnych oraz potężną rozpiętością diapazonu dynamicznego. Ten sposób formułowania narracji dzieła zdecydowanie podnosi jego temperaturę emocjonalną i w pełni uzasadnia odautorskie traktowanie *Dies irae* jako chóralno-orkiestrowego poematu symfonicznego".

[Marcin T. Łukaszewski]

1149 book SJB skladki.indd 26-27 2014-08-22 14:03:23

The last piece on this CD marking Professor Borkowski's jubilee is ***Dies irae*** *for mixed choir and symphony orchestra. It was written at the beginning of 2004. Borkowski selected several key fragments from the medieval sequence: "Dies irae, dies illa, solvet saeclum in favilla – Tuba mirum spargens sonum – Lacrimosa dies illa". This is in line with his textual usage applied throughout his choral and vocal-instrumental music. The extremely frugal use of the text, alongside the aphoristic character of the musical utterance, is one of the principal features of Borkowski's compositional workshop. The words "Dies irae" are most frequently in evidence, the "day of wrath" becoming a kind of motto or key-word with its symbolic, timeless and universal character, therefore broader than the Christian vision of the Last Judgement. The work is scored for large forces: triple woodwind (flutes, oboes, clarinets, bassoons), quadruple brass (trumpets, French horns, trombones), expanded percussion section (five performers) and string quintet. As regards the selection and shaping of musical material, the composer continues and develops in Dies irae the solutions explored in earlier pieces of a similar type, notably De profundis. Dies irae is based – to quote the composer again – "on an intricate architectural construction stemming from an oscillation between lyrical and dramatic fragments, with vast changes of tension in the climaxes and a wide range of dynamics. This way of shaping the musical narration raises tangibly the work's emotional temperature and fully justifies the treatment of Dies irae as a choral-orchestral symphonic poem".*

[transl. by Michał Kubicki]

Odrodzenia Polski (2002), Honorowej Plakiety Akademii Muzycznej im. F. Chopina (2004), Medalem honorowym Pontificia Universidad Católica de Valparaíso (Chile, 2004) oraz Srebrnym Wawrzynem Olimpijskim (2004). Otrzymał honorowe członkostwo Stowarzyszenia „Musica Sacra" (2004) i Towarzystwa im. Karola Nicze (2006). W roku 2005 otrzymał Honorowe Obywatelstwo Miasta Pabianic. W roku 2008 otrzymał Honorową Nagrodę Związku Kompozytorów Polskich oraz Srebrny Medal „Zasłużony Kulturze Gloria Artis". W roku 2009 otrzymał Nagrodę im. św. Brata Alberta, a w roku 2010 Medal „Za zasługi dla Uniwersytetu Muzycznego Fryderyka Chopina" oraz Nagrodę Stowarzyszenia Autorów ZAiKS. W roku 2011 otrzymał Nagrodę Akademii Fonograficznej „Fryderyk" w kategorii „Kompozytor Roku". W roku 2012 został odznaczony Medalem Komisji Edukacji Narodowej i otrzymał „Grand Prix" Rektora Uniwersytetu Muzycznego Fryderyka Chopina w Warszawie. W roku 2014 jego płyta „Marian Borkowski – Choral Works" zdobyła Nagrodę Akademii Fonograficznej „Fryderyk" w kategorii „Najwybitniejsze Nagranie Muzyki Polskiej".

Marian Borkowski, *composer, musicologist, pianist, teacher, and organizer of musical life, b. 17 Aug. 1934 in Pabianice. He studied composition with Kazimierz Sikorski and piano with Jan Ekier and Natalia Hornowska at the State Higher School of Music in Warsaw (curently the Fryderyk Chopin University of Music) (1959-65; Master of Arts in 1965). At the same time he studied musicology at Warsaw University under Józef M. Chomiński (Master of Musicology in 1966). In the years 1966-1968, thanks to a French Government grant, he continued postgraduate studies in composition with Nadia Boulanger and Olivier Messiaen at the Paris Conservatory and American Conservatory in Fontainebleau and with Iannis Xenakis at the Ecole Pratique des Hautes Etudes, and in musicology under Jacques Chailley and Barry S. Brook at the Paris University (Sorbonne). Simultaneously, he studied philosophy with Jean Hyppolite and Jules Vuillemin at the Sorbonne and the Collège de France. He participated in the International Courses of New Music in Darmstadt (1972, 1974) and in the courses given by György Ligeti, Iannis Xenakis, Karlheinz Stockhausen and Franco Donatoni at the Accademia Musicale Chigiana in Siena (1973, 1975 - Diploma di Merito).*

He has been on the faculty of the Fryderyk Chopin University of Music in Warsaw since 1968, as lecturer (1968–1971), assistant professor (1971–1976), associate professor (1976–1989), full professor (since 1989); deputy dean of the Faculty of Composition, Conducting and Music Theory (1975–1978), Vice-President of the University (1978–1981, 1987–1990), head of the Chair of Music Theory (1993–1999), dean of the Faculty

1149 book SJB skladki.indd 28-29 2014-08-22 14:03:23

Metz, México-City, Monachium, Paryżu, Salzburgu, Pusan, Santa Cruz, Seulu, St. Petersburgu, Taegu, Utrechcie, Valparaíso, Viitasaari, Warszawie, Witten). Ponadto, wiele jego kompozycji zostało nagranych w radio i telewizji (w ponad 25 krajach) oraz na ponad 50 płytach analogowych i CD wydanych przez Acte Préalable, DUX, Global Sound Media (Seoul), GM Records, MTJ, Musica Sacra Edition, Olympia (Londyn), Polonia Records, Polskie Nagrania • Muza, ProViva Intersound (Monachium), Sound-Pol, Gamma CD, Veriton.

Jako pianista koncertował w kraju oraz w Austrii, Francji, Kanadzie, Korei Południowej, Rosji, Wielkiej Brytanii, Włoszech i USA. Dokonał nagrań radiowych, telewizyjnych i płytowych utworów własnych i innych kompozytorów polskich.

Dorobek naukowy Mariana Borkowskiego obejmuje ponad 20 prac teoretycznych z zakresu teorii muzyki XX i XXI wieku, współczesnych technik kompozytorskich, współczesnej techniki orkiestracyjnej, sonologii, dodekafonii (a zwłaszcza warsztatu kompozytorskiego Antona Weberna), muzyki polskiej XX i XXI wieku i pedagogiki kompozycji. Marian Borkowski uczestniczył w ponad 70 międzynarodowych kongresach, konferencjach, sympozjach, sesjach naukowych i festiwalach w kraju i za granicą.

Jest członkiem wielu organizacji muzycznych w Polsce, Belgii, Japonii i USA. W latach 1971-77 był wiceprezesem Oddziału Warszawskiego Związku Kompozytorów Polskich. Od roku 1985 jest twórcą i dyrektorem artystycznym Festiwalu Laboratorium Muzyki Współczesnej, a od 1995 roku prezesem Stowarzyszenia Laboratorium Muzyki Współczesnej. Był członkiem jury wielu krajowych (w ponad 70) i zagranicznych (w ponad 20) konkursów kompozytorskich i wykonawczych (m.in. w Belgradzie, Florencji, Paryżu, Esztergom, Nowym Orleanie, Seulu, Suwon, Taegu, Valparaíso, Guadalajara).

Marian Borkowski jest laureatem wielu nagród: Konkursu Młodych Kompozytorów w Warszawie (1966), Międzynarodowego Konkursu Kompozytorskiego im. G. B. Viottiego w Vercelli (1969), Konkursu Kompozytorskiego im. K. Szymanowskiego w Warszawie (1974), Międzynarodowego Konkursu Kompozytorskiego Nowej Muzyki w Nowym Jorku (1990), Nagród Ministra Kultury i Sztuki (1976, 1980, 1982, 2004, 2008) oraz wielu nagród i nominacji do nagrody Akademii Fonograficznej „Fryderyk" (1998-2014). Odznaczony został także Srebrnym Krzyżem Zasługi (1977), Srebrnym Medalem *Premio Vittorio Gui* (Włochy, 1979), Medalem Akademii Muzycznej im. Fryderyka Chopina (1981), Krzyżem Kawalerskim Orderu Odrodzenia Polski (1984), odznaką Zasłużony Działacz Kultury (1985), Medalem 40-lecia Polski Ludowej (1985), Medalem Uniwersytetu Narodowego w Seulu (1988), Krzyżem Komandorskim Orderu

1149 book SJB skladki.indd 30-31 2014-08-22 14:03:24

Marian Borkowski, kompozytor, muzykolog, pianista, pedagog oraz animator i organizator życia muzycznego; ur. 17 sierpnia 1934, Pabianice. Studia muzyczne odbył w latach 1959–1965 w Państwowej Wyższej Szkole Muzycznej (obecnie Uniwersytet Muzyczny Fryderyka Chopina) w Warszawie w klasie kompozycji Kazimierza Sikorskiego oraz w klasach fortepianu Jana Ekiera i Natalii Hornowskiej. W tym samym czasie studiował muzykologię w Uniwersytecie Warszawskim, którą ukończył pod kierunkiem Józefa M. Chomińskiego w roku 1966. W latach 1966-1968, jako stypendysta rządu francuskiego, kontynuował studia kompozytorskie u Nadii Boulanger i Oliviera Messiaena w Konserwatorium Paryskim i w Konserwatorium Amerykańskim w Fontainebleau oraz u Iannisa Xenakisa w Ecole Pratique des Hautes Etudes, jak również studia muzykologiczne pod kierunkiem Jacquesa Chailley i Barry S. Brooka w Uniwersytecie Paryskim (Sorbonne). Jednocześnie studiował filozofię u Jeana Hyppolite i Julesa Vuillemina w Sorbonie oraz w Collège de France. Brał udział w Międzynarodowych Kursach Nowej Muzyki w Darmstadt (1972, 1974) oraz w Accademia Musicale Chigiana w Sienie (1973, 1975 – Diploma di Merito), pracując w zakresie kompozycji pod kierunkiem György Ligetiego, Iannisa Xenakisa, Karlheinza Stockhausena i Franco Donatoniego.

Od roku 1968 wykłada kompozycję i instrumentację symfoniczną w Akademii Muzycznej im. F. Chopina w Warszawie (obecnie Uniwersytet Muzyczny Fryderyka Chopina) – od 1976 roku jest docentem i prowadzi klasę kompozycji. W roku 1989 otrzymał tytuł naukowy profesora sztuk muzycznych. Był prodziekanem Wydziału Kompozycji, Dyrygentury i Teorii Muzyki (1975-1978), prorektorem Akademii (1978-1981, 1987-1990), kierownikiem Katedry Teorii Muzyki (1993-1999), dziekanem Wydziału Kompozycji, Dyrygentury i Teorii Muzyki (1996-1999), kierownikiem Katedry Kompozycji (1999-2004), organizatorem i kierownikiem Podyplomowych Studiów Teorii Muzyki (1998-2008) oraz Podyplomowych Studiów Kompozycji (2000-2008). W latach 2010-2013 wykładał także kompozycję w Akademii Muzycznej im. Feliksa Nowowiejskiego w Bydgoszczy. Ponadto, był wykładowcą na kursach mistrzowskich i sympozjach kompozytorskich (Amsterdam, Belgrad, Breaza, Bukareszt, Cleveland, Cluj, Esztergom, Klagenfurt, Kwangju, Lyon, Mexico-City, Montreal, Moskwa, Olsztyn, Paryż, Québec-City, Seul, Siena, Taegu, Taszkent, Valparaíso, Wiedeń).

Od 1989 roku wykłada kompozycję jako *visiting professor* i *guest artist* w Concordia University (Montreal), University of Montreal, Conservatoire de Musique du Québec (Québec-City), Conservatoire National de Musique (Boulogne-Billancourt, Paris), Accademia Musicale Chigiana (Siena), University of Kansas

(Lawrence), University of Southern California (Los Angeles), San Francisco State University, Eastman School of Music (Rochester), Georgia State University (Atlanta), Tulane University of Luisiana (New Orleans), University of North Texas (Denton), Bowling Green State University, Shenandoah University (Winchester), University of Charleston, Rice University (Houston), University of Miami, William Paterson University of New Jersey (Wayne), Baldwin-Wallace Conservatory (Berea, Ohio), Southwest Missouri State University (Springfield), Hanyang University (Seoul), Seoul Superior Conservatory of Music, Keimyung University (Taegu), Catholic University of Taegu-Hyosung, Korean National University of Arts (Seoul), University of Suwon, Seoul National University, Chonnam National University (Kwangju).

Wykształcił grono kilkudziesięciu kompozytorów polskich: Joanna Badełek, Renata Baszun, Wojciech Blecharz, Marcin Błażewicz, Maria Borecka, Katarzyna Bortkun-Szpotańska, Artur Cieślak, Dorota Dywańska, Aleksandra Garbal, Szymon Godziemba-Trytek, Alicja Gronau-Osińska, Igor Jankowski, Szymon Kawalla, Jerzy Kornowicz, Aleksander Kościów, Bartosz Kowalski, Renata Kunkel, Paweł Kwapiński, Dariusz Łapiński, Paweł Łukaszewski, Marcin Tadeusz Łukaszewski, Emilian Madey, Aldona Nawrocka, Ryszard Osada, Grażyna Paciorek-Draus, Maria Pokrzywińska, Paweł Przezwański, Roman Rewakowicz, Jędrzej Roch-Rochecki, Piotr Spoz, Paweł Sprync, Paweł Strzelecki, Łucja Szablewska, Dariusz Szankin, Wojciech Szmidt, Seweryn Ścibior, Hadrian Filip Tabęcki, Marek Towiański, Tadeusz Trojanowski, Marcin Wierzbicki, Sławomir Wojciechowski, Sławomir Zamuszko, Maciej Zieliński, Maciej Żółtowski, a także liczną grupę studentów, stażystów i doktorantów z zagranicy (m.in.): Boris Alvarado-Gutierrez (Chile), Robin Chemtov (Kanada), Choi Chun-hee (Korea Południowa), Alessandra Ciccaglioni (Włochy), Joe Cutler (Wielka Brytania), Gwon Sung-hyun (Korea Południowa), Hong Jin-pyo (Korea Południowa), Kim Jin-keum (Korea Południowa), Lee Chong-man (Korea Południowa), Lee Mi-jin (Korea Południowa), Daniel Luzko (Paragwaj/USA), Ginger Mayerson (USA), Paul Scriver (Kanada), Tony Srouji (Kanada), Brian Thompson (Kanada), Fanny Tran (Belgia), Gabriel Mălâncioiu (Rumunia). Jego studenci i absolwenci zdobyli ponad 350 nagród i wyróżnień na krajowych i międzynarodowych konkursach kompozytorskich.

Utwory Mariana Borkowskiego były wykonywane na koncertach kameralnych i symfonicznych w 25 krajach Europy, a także w Australii, Boliwii, Chile, Iranie, Jamajce, Japonii, Kanadzie, Kolumbii, Korei Południowej, Kubie, Kuwejcie, Meksyku i USA. Znalazły się one również w programach ponad 50 krajowych i około 60 międzynarodowych festiwali muzycznych (m.in. w Aix-en-Provence, Berlinie, Bilbao, Darmstadt, Esztergom, Genewie, Kwangju, Lizbonie, Los Angeles, Lwowie, Madrycie, Meadville,

1149 book SJB skladki.indd 32-33 2014-08-22 14:03:24